

Яз. Донья яшәрде, алмагачлар-шомыртлар чәчәктә. Кычитканы-бызнын файдасы турында онытмыйк: кайтаерга олгермәсен, май аендагысынын файдасы зур. Берничә кинәш. Сәламәтләндерүче тонәтмә.

Кычиткан – бик күп авыруларга шифа. Ө топ дөвалау үзлегә – кан ясагыч һәм кан чистарткыч. Ул кандагы эритроцитларны арттыра, кан составын нормальләштерә, шикәрне киметә һәм витаминнар белән баета. Ике аш кашыгы кычиткан, 1 әр аш кашыгы тут агачы, каражиләк, каен жиләге яфракларын ваклагыз, кушып болгатыгыз, 1 аш кашыгы катнашмага 1 стакан кайнаган кайнар су салып, суынгачы тонәтегез һәм бер ай дөвамында конгә оч тапкыр 50 шәр миллилитр эчегез. Бу буыннар, мускуллар, теш авыртканнан дөва бирә, күз күремен, тирене яхшырта. Шунысын да онытмагыз: кычитканны кан оешучанлыгы югары булганда, гипертония, атеросклероз авырулары кешеләргә, күкәйләкләр һәм аналыклардан кан киткәндә кулланарга ярамый. Ө йорәк авыртканда, нәкъ менә май кычитканы файдалы, дигәннәр борынгылар. Май кычитканын ваклап, ярты литрлы банкага тутырырга, остенә арагы коярга, кон яктысында бер төвлек тонәтергә кирәк. Соныннан бер атна карангы урында тотып, ике кат марля аша созегез, оч атна дөвамында, ашарга ярты сәгать кала, конгә оч тапкыр 1 десерт калагы эчегез. Тонәтмәне суыткычта саклагыз.

Кычиткан ярдәмендә бугенгә модалы подагра, артрит, остеохондроз булганда, таш утырганда, организмнан бөвел кислотасын чыгаралар. Монын очен 1 аш кашыгы кычиткан согын, кычиткан тамырлары тонәтмәсенә кушып, конгә дүрт тапкыр эчәргә кирәк. Тонәтмә ярты литр суга 2 аш калагы исәбеннән ясала. Дөвалау 1,5-2 ай дөвам итә, бу вакытта диета да сакларга кирәк була. Кычиткан согы чиста яки кушылма рәвешендә яралар вакытында, пешкәндә, травма алганда, анемия, диабет, бавыр, талак, боер, гинекологик авырулар, бронхиаль астма, туберкулез, коклюш, эпилепсия, козән жыерганда, невроз, теләсәкайсы онкологик авырулар вакытында файдалы.

Барыбызга да ошый торган кычиткан ашы турында да язам. Аш пешерү очен, 200-300 грамм кычиткан, 3 бәрәнге, 5 йомырка, 300 миллилитр сот, суган кирәк. Кычитканны юлдан һәм сәнәгать предприятиеләреннән ераграк урында жыегыз, яшь яфракларын сайлагыз. Тигез күләмдә су һәм сотне, кушып, кайнатырга куябыз. Тоз һәм төменчә борыч остибез. Аерым савытта йомырканы туглайбыз. Шакмаклап туралган бәрәнгенә кайнаган шулпага салабыз. Бәрәнге пешкәндә, кычитканны юабыз, кайнар су белән пешеклибез һәм турыйбыз. Бәрәнге пешкәч, шулпага нечкә генә агым белән тугланган йомырканы агызабыз. Плитәне сүндереп, кычиткан һәм суган салабыз. 20 минут тоттабыз һәм аш әзер.

Н.ХӘЛИЛ әзерләде